

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії
28 03 2022 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування при прийомі на навчання для здобуття ступеня «магістр» зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»

1. Загальні положення.

Інтегруюча роль теорії фізичної культури і спорту, методологія узагальнювальних теоретичних досліджень, систематика засобів, методів і форм, як і технології навчання руховим діям, розвитку рухових якостей тощо, залежно від вікових та інших особливостей контингенту тих, які займаються, забезпечить глибоке теоретичне осмислення основ фізичного виховання і спорту, а також дозволить прищепити фахівцям уміння і навички практичної реалізації отриманих знань у професійній діяльності у різних освітніх установах і спортивних організаціях.

Навчально-дослідницька робота фахівців повинна здійснюватися в процесі усіх видів занять на їх предметній основі, з науковим обґрунтуванням змісту і проблемами, які виникають у сучасній науці. Це один аспект змісту науково-дослідної роботи, а другий аспект полягає в освоєнні методів дослідження і вироблення умінь застосовувати різні методи досліджень для вирішення завдань у сфері менеджменту фізичної культури і спорту.

Випускники можуть виконувати діяльність керівника секції спортивного напрямку, методиста з фізичної культури, директора спортивної школи олімпійського резерву, директора школи вищої спортивної майстерності (спеціалізованої дитячо-юнацької), керівника фізичного виховання, завідувача спортивного майданчика, завідувача спортивної бази, завідувача спортивної споруди, начальника спортивного клубу, начальника команди з виду спорту, наукового співробітника, викладача навчального закладу.

На навчання приймаються особи, які мають освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста чи освітній ступінь бакалавра та магістра будь-якої кваліфікації.

За результатами фахового вступного випробування здійснюється прийом студентів на підготовку за освітнім ступенем «магістр» за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» (освітня програма: Фізична культура і спорт).

Фахове вступне випробування проводяться письмово у тестовій формі. Структура білету передбачає 50 питань однакового рівня складності. Час відведений на виконання тесту – 120 хвилин.

Вступні випробування базуються на виявленні знань з таких дисциплін, як «Встановлення фізичної культури і спорту», «Анатомія людини, основи динамічної анатомії», «Фізіологія людини», «Біохімія спорту», «Гігієна спорту».

2. Анотації та типові питання з дисциплін, що виносяться на контрольний захід.

2.1. Дисципліна «Встановлення фізичної культури і спорту».

Розділи:

1. Витоки фізичної культури. Фізичне виховання в первісному суспільстві.
2. Фізичне виховання в рабовласницькому суспільстві. Фізична культура в країнах Стародавнього Сходу.
3. Особливості фізичної культури Стародавньої Греції та Риму. Олімпійські ігри Стародавньої Греції.
4. Фізична культура епохи середньовіччя. Фізична культура Нового часу.
5. Фізична культура та спорт в Україні.

Типові питання, що можуть бути:

1. Що є першоосновою виникнення фізичних вправ.
2. Чия система рухів сприяла виробленню основ шкільної гімнастики.
3. Яку назву мали перші футбольні правила Нового часу.
4. Назвати найважливіші змагання (ігри) Стародавньої Греції.
5. Основні чинники виникнення Олімпійських ігор.
6. У якому році був створений НОК України.

2.2. Дисципліна «Анатомія людини, основи динамічної анатомії».

Розділи:

1. Анатомо-фізіологічні основи біомеханіки опорно-рухової системи людини.
2. Загальні відомості про будову кістки, скелету в цілому.
3. Загальні відомості про з'єднання кісток.
4. Елементи біомеханіки м'язів.
5. Анатомічна характеристика циклічних, ациклічних та обертальних рухів.

Типові питання, що можуть бути:

1. Кісткова тканина належить до різновиду сполучної тканини.
2. Фізіологічний кіфоз відзначається в наступних відділах хребетного стовпа.
3. Назвіть верхню частину трубчастої кістки.
4. З яких елементів складається кістковий лабіринт внутрішнього вуха.
5. До якого виду суглобів відноситься скронево-нижньощелепний суглоб.
6. Наука, яка займається вивченням тканин.

2.3. Дисципліна «Фізіологія людини».

Розділи:

1. Загальна характеристика організму.
2. Фізіологія клітини.
3. Фізіологія м'язової тканини.
4. Фізіологія внутрішніх органів і систем організму.
5. Фізіологія трудової діяльності.

Типові питання, що можуть бути:

1. Який білок скелетних м'язових волокон здатний з'єднуватись з кальцієм.
2. Силкові характеристики яких м'язів найвищі.
3. Назвіть макроелемент, що входить до складу еритроцитів.
4. Визначте внутрішній шар серця.

5. Параметри життєвої ємності легень у дорослої людини.
6. Які гормони регулюють уміст вуглеводів у крові.

2.4. Дисципліна «Біохімія спорту».

Розділи:

1. Структурна організація м'язових волокон.
2. Креатинфосфокіназний механізм ресинтезу АТФ.
3. Біохімічна характеристика процесів відновлення при м'язовій діяльності.
4. Вітаміни, гормони, ферменти.
5. Біохімічні фактори спортивної працездатності.

Типові питання, що можуть бути:

1. Назва скорочувальних м'язових волокон.
2. Як називається нуклеотид, що входить до складу АМФ.
3. Оберіть норму концентрації вуглеводів у крові дорослої людини.
4. До якого класу ліпідів належить холестерин.
5. Який потрібний хімічний елемент для синтезу гормонів щитоподібної залози.
6. Оберіть основну ознаку живого.

2.5. Дисципліна «Гігієна спорту».

Розділи:

1. Гігієна зовнішнього середовища (повітря, води, ґрунту).
2. Гігієна харчування.
3. Гігієнічні особливості фізичного виховання та спорту.
4. Гігієна відновлення фізичної працездатності.
5. Гігієнічні основи режиму дня.

Типові питання, що можуть бути:

1. Яка норма температури повітря в ігрових спортзалах.
2. До якої групи показників відносяться тиск та швидкість руху повітря.
3. Який із зазначених вітамінів відноситься до водорозчинних.
4. Які властивості води мають визначальне значення для теплообміну організму людини.
5. Чому щоденна норма вживання вуглеводів у спортсменів підвищена порівняно з неспортсменами.
6. За яким фізіологічним показником найчастіше нормується фізичне навантаження.

3. Структура екзаменаційних завдань.

Варіант тестового завдання для проведення фахового вступного випробування при прийомі на навчання за освітнім ступенем «магістр» складається з 50 питань однакового рівня складності по 6–8 питань із кожної дисципліни, що виноситься на фахове вступне випробування. Кількість варіантів відповідей – від 3 до 4. Правильних відповідей – 1.

У додатку А цієї програми наведено зразок екзаменаційного завдання.

У додатку Б наведено зразок аркушу відповідей типового варіанту екзаменаційного завдання.

4. Критерії оцінювання.

Оцінювання знань здійснюється за відповідною шкалою (див. Табл. 1). Максимальна кількість балів – 200. За наявності виправлень в аркуші відповіді знімаються бали. За кожні 5 виправлень знімається 1 бал.

Вступники, які набрали менше 100 балів, не допускаються до подальшої участі у конкурсному відборі.

Таблиця 1 – Шкала оцінювання результатів фахового вступного випробування

Кількість правильних відповідей	Бал за шкалою 100–200	Кількість правильних відповідей	Бал за шкалою 100–200	Кількість правильних відповідей	Бал за шкалою 100–200
0	не склав	17	104	34	152
1		18	106	35	155
2		19	108	36	158
3		20	110	37	161
4		21	113	38	164
5		22	116	39	167
6		23	119	40	170
7		24	122	41	173
8		25	125	42	176
9		26	128	43	179
10		27	131	44	182
11		28	134	45	185
12		29	137	46	188
13		30	140	47	191
14		31	143	48	194
15	100	32	146	49	197
16	102	33	149	50	200

5. Список рекомендованої літератури

5.1. Дисципліна «Встановлення фізичної культури і спорту».

1. Бубка С. Н. Олімпійське сузір'я України: атлети / С. Н. Бубка, М. М. Булатова. – К. : Олімпійська література, 2010. – 166 с.
2. Булатова М. М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях / М. М. Булатова. – К. : Олімпійська література, 2009. – 400 с.
3. Вербицький В. А. Історія фізичної культури та спорту в Україні : [навчальний посібник] / В. А. Вербицький, І. Г. Бондаренко. – Миколаїв : ЧДУ імені Петра Могили, 2014. – 340 с.
4. Енциклопедія олімпійського спорту України / За ред. В. М. Платонова. – К. : Олімпійська література, 2005. – 463 с.
5. Олимпийский спорт: в 2 т / В. Н. Платонов, М. М. Булатова, С. Н. Бубка [и др.]; под общ. ред. В. Н. Платонова. – К. : Олимп. Л-ра, 2009. – Т 1. – 736 с.

6. Тягур Р. С. Історія фізичної культури і спорту : курс лекцій / Р. С. Тягур. – Івано-Франківськ : Плай, 2017. – 276 с.
- 7 Тягур Р. С. Історія фізичної культури : короткий лекційний курс. – Івано-Франківськ, 2020. 124 с.
8. Інші.

5.2. Дисципліна «Анатомія людини, основи динамічної анатомії».

1. Анатомія людини : підручник : у 3 т. Т 1 / А.С. Головацький, В.Г. Черкасов, М.Р. Сапін [та ін.]. – Вид. 6, доопрац. – Вінниця : Нова Книга, 2016. – 456 с. :
2. Фредерік Мартіні. Анатомічний атлас людини. – К. Медицина, 2018. – 128 с.
3. Ришард Александровіч. Малий атлас з анатомії. – К. Медицина, 2018. – 136 с.
4. Френк Неттер. Атлас анатомії людини. – К. Медицина, 2020. – 736 с.
5. Черкасов В. Г. Кравчук С. Ю. Анатомія людини: підручник / В. Г. Черкасов, С. Ю. Кравчук. – Вінниця : Нова Книга, 2011. – 640 с.
6. Цигикало О. В. Динамічна анатомія: навчальний посібник / О. В. Цигикало, Г. І. Мардар, С. М. Луканьова, І. В. Марценяк. – Чернівці, 2011. – 168 с.
7. Інші.

5.3. Дисципліна «Фізіологія людини».

1. Фізіологія: підручник / за ред. В.Г. Шевчука. – Вінниця : Нова Книга, 2012. – 448 с.
2. Філімонов В. І. Фізіологія людини: навчальний посібник / В. І. Філімонов. – К. : Медицина, 2021. – 481 с.
3. Лук'янцева Г. В. Фізіологія людини. Навчальний посібник. – К. : Олімпійська література, 2014. – 184 с.
4. Інші.

5.4. Дисципліна «Біохімія спорту».

1. Біохімія спорту : методичний посібник / укл. В. В. Бевзо ; МОНУ, Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. – Чернівці : Чернівецький НУ, 2009. – 136 с.
2. Гонський Я. І. Біохімія людини: підручник / Я. І. Гонський, Т. П. Максимчук. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2001. – 735 с.
3. Явоненко О. Ф. Біохімія людини: підручник / О. Ф. Явоненко, Б. В. Яковенко. – Суми : Університетська книга, 2002. – 380 с.
4. Фабрі З. Й., Чернов В. Д. Біохімічні основи фізичної культури і спорту: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів фізичної культури і спорту. – Вид. 2-е, доп. і перероб. – Ужгород: Ужгородський національний університет; Вид-во СП "ПоліПрінт", 2014. – 91 с.
5. Інші.

5.5. Дисципліна «Гігієна спорту».

1. Гігієна та гігієна спорту : підруч. для студ. ВНЗ / Ю. Д. Свистун, О. П. Лаптев, С. О. Полієвський, Х. Є. Шавель. - Львів : ЛДУФК, 2014. - 302 с.
2. Марцінковський І. Б. Гігієна фізичного виховання і спорту : курс лекцій і методичних рекомендацій до практичних занять : навчальний посібник. – Миколаїв: НУК, 2015. – 328 с.
3. Пушкар М. П. Основи гігієни / М. П. Пушкар. – К. : Олімпійська література, 2004. – 92 с.

4. Свистун Ю. Д. Гігієна фізичного виховання і спорту: посібник для студентів ВНЗ III–IV рівня акредитації у галузі фізичного виховання і спорту / Ю. Д. Свистун, Х. Є. Гурінович. – Львів : НВФ "Українські технології", 2010. – 342 с.

5. Стратійчук Н. А. Гігієнічне забезпечення окремих видів спорту: навчальний посібник / Н. А. Стратійчук, Н. М. Козік. – Чернівці : Чернівецький національний університет, 2009. – 240 с.

6. Інші.

Схвалено на засіданні приймальної комісії.

Протокол № 19 від 23 02 2022 р.

Відповідальний секретар
приймальної комісії

(підпис)

Рой І. О.
(прізвище, ініціали)

Голова фахової
атестаційної комісії

(підпис)

Король С. А.
(прізвище, ініціали)

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

_____ 20__ р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ

**фахового вступного випробування при прийомі на навчання
для здобуття ступеня «магістр» зі спеціальності
017 «Фізична культура і спорт»**

Варіант № 1**1. Де відбувалися I Міжнародні Олімпійські ігри сучасності:**

- а) у Римі (Італія);
- в) у Парижі (Франція);
- с) в Олімпії (Греція);
- д) в Афінах (Греція).

2. Основною формою фізичного виховання шкільної молоді у XIX ст. в Україні був урок, що мав назву...

- а) гімнастика;
- в) руханка;
- с) спортивні ігри;
- д) ритміка.

...

16. Структурним і функціональним елементом нервової системи є:

- а) синапс;
- в) нейрон;
- с) дендрит;
- д) аксон.

17. Суглобові поверхні кісток вкриває:

- а) волокнистий хрящ;
- в) еластичний хрящ;
- с) гіаліновий і еластичний хрящ;
- д) гіаліновий хрящ.

18. Назвіть простір між передньою поверхнею хребетного стовпа і задньою поверхнею груднини та реберних хребців:

- а) стравохід;
- в) біфуркація;
- с) легені;
- д) середостіння.

19. При ізотонічному режимі скорочення м'язів спостерігається:

- a) підвищення тону́су м'язу;
- в) тону́с м'язу не змінюється і зменшується довжина м'язу;
- с) підвищення тону́су м'язу і зменшення його довжини;
- д) довжина м'язу не змінюється.

...

49. У вигляді чого відкладається про запас глюкоза:

- a) тригліцериду;
- в) фосфогліцерину;
- с) крохмалу;
- д) глікогену.

50. Адекватні запаси чого є вирішальним чинником для працездатності в спорті:

- a) білків;
- в) жирів;
- с) вуглеводів;
- д) вітамінів.

Голова фахової
атестаційної комісії

(підпис)

Король С. А.
(прізвище, ініціали)

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Шифр _____

АРКУШ ВІДПОВІДІ
фахового вступного випробування при прийомі на навчання
для здобуття ступеня «магістр» зі спеціальності
017 «Фізична культура і спорт»

Варіант № _____

№ питання	a	b	c	d	№ питання	a	b	c	d	№ питання	a	b	c	d
1	☐	☐	☐	☐	18	☐	☐	☐	☐	35	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	19	☐	☐	☐	☐	36	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	20	☐	☐	☐	☐	37	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	21	☐	☐	☐	☐	38	☐	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	☐	22	☐	☐	☐	☐	39	☐	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	☐	23	☐	☐	☐	☐	40	☐	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	☐	24	☐	☐	☐	☐	41	☐	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	☐	25	☐	☐	☐	☐	42	☐	☐	☐	☐
9	☐	☐	☐	☐	26	☐	☐	☐	☐	43	☐	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	☐	27	☐	☐	☐	☐	44	☐	☐	☐	☐
11	☐	☐	☐	☐	28	☐	☐	☐	☐	45	☐	☐	☐	☐
12	☐	☐	☐	☐	29	☐	☐	☐	☐	46	☐	☐	☐	☐
13	☐	☐	☐	☐	30	☐	☐	☐	☐	47	☐	☐	☐	☐
14	☐	☐	☐	☐	31	☐	☐	☐	☐	48	☐	☐	☐	☐
15	☐	☐	☐	☐	32	☐	☐	☐	☐	49	☐	☐	☐	☐
16	☐	☐	☐	☐	33	☐	☐	☐	☐	50	☐	☐	☐	☐
17	☐	☐	☐	☐	34	☐	☐	☐	☐					

УВАГА!!! Завдання мають кілька варіантів відповідей, серед яких може бути лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант та позначте його, як показано на зразку. Кількість виправлень впливає на загальну оцінку роботи!

a	b	c	d
☐	☐	☒	☐

Кількість правильних відповідей — _____ ; Кількість балів за них — _____ ;

Кількість виправлень — _____ ; Знято балів за виправлення — _____ ;

Всього балів з урахуванням знятих — _____ ; **Оцінка** — _____ (числом та прописом).

Голова комісії

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Члени комісії

(підпис)

(прізвище, ініціали)

(підпис)

(прізвище, ініціали)